روزنامه شرق

شنبه ۲۶ مهر ۱۳۹۳ • ۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۳۵ • ۱۸اکتبر ۲۰۱۴

سال دوازدهم • شماره ۲۱۴۰ • ۱۶صفحه • ۱۰۰۰ تومان

مقام‌معظم‌رهبری در دیدار دبیرکل «جهاد اسلامی» فلسطین:

جریان مقاومت باید روز به‌روز برآمادگی‌های خود بیفزاید

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام‌معظم‌رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مقام‌معظم‌رهبری صبح پنجشنبه در دیدار آقای رمضان عبدالله دبیرکل جهاداسلامی فلسطین و هیات همراه، با اظهار خرسندی فراوان از پیروزی غزه مقاوم در جنگ ۵۱روزه و اظهار عجز رژیم صهیونیستی در برابر...

صفحه ۲

اورکاد، استاد دانشگاه «سوربن» در گفت‌وگو با «شرق»:

فرانسه از عربستان تاثیر می‌گیرد

گروه سیاست: در فرانسه «برنار اورکاد» را بیش از اینکه به‌نام کشورش بشناسند به‌نام ایران می‌شناسند. او ایرانشناس مرکز ملی علوم فرانسه «سی‌یوآراس» و استاد دانشگاه سوربن در رشته‌های مطالعات شهری و اجتماعی و جغرافیاست. اورکاد مدیر بسیاری از موسسات تحقیقاتی...

صفحه ۶

جامعه

رییس اداره سیاسی- اجتماعی نهاد ریاست‌جمهوری آذربایجان به «شرق» خبر داد

راه‌اندازی خط کشتیرانی میان ۵کشور همسایه خزر

صفحه ۱۴

تیترها

روحانی در پی کاهش بهای نفت به زنگنه دستور داد

درخواست نشست اضطراری «اوپک»

صفحه ۴

«طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده» بحث‌برانگیز شد

انتقاد از منع استخدام اساتید و معلمان مجرد

صفحه ۱۴

اصلاح‌طلبان و دشواری تهیه فهرست‌های انتخاباتی

با آثار و گفتاری از: شهربانو امانی، علی تاجرنیا یدالله طاهرنژاد، داریوش قنبری، رسول منتجب‌نیا عبدالله ناصری

صفحه ۷ تا ۹

حرف اول

مبنای وحدت شیعه و سنی

علی‌اکبر گلقندشتی . پژوهشگر و محقق

پیامبر مهر و محبت، محمد مصطفی(ص)در۱۸ذی‌الحجه دهم‌هجری، فردی را به‌عنوان وصی خود معرفی کرد که تاریخ اسلام به حضور او می‌بالد. حضرت‌علی(ع) پس از آن به‌مدت ۲۵سال سکوت فعالانه را برای حفظ اسلام در پیش گرفت. اعمال ناشایست بنی‌امیه و سوءاستفاده آنان از حکومت خلیفه‌سوم، باعث شد که جامعه اسلامی در برابر آنها قیام کنند و در ادامه بی‌تدبیری بنی‌امیه، معترضان در ۱۸ذی‌الحجه ۳۵هجری‌قمری خلیفه سوم را به قتل برسانند. باتوجه به پراکندگی معترضان که عمدتا از شهرهای مصر، کوفه و بصره بودند، جملگی برای انتخاب خلیفه در مسجد اجتماع کردند و بر شایسته‌بودن علی(ع) برای تصدی رهبری جامعه اجماع کردند. امیرالمومنین در توصیف تقاضای پذیرش حکومت توسط ایشان در خطبه ۵۳ نهج‌البلاغه می‌فرمایند: «آنان به‌سان ازدحام شتر تشنه‌ای که ساربان عقال و ریسمانش را باز کند و رهایش سازد بر من هجوم آوردند که گمان کردم که می‌خواهند مرا بکشند یا بعضی از آنان می‌خواهند بعضی دیگر را در حضور من بکشند.» پیشنهاد حضرت برای مشاوربودن موردپذیرش قرار نگرفت. مسلمانان در مسجد با امیرالمومنین بیعت کردند. بنا بر روایت «دیاربکری»، تمامی شرکت‌کنندگان در بدر که تا آن زمان زنده بودند با علی(ع) بیعت کردند. امسال ۱۴قرن از آغاز حکومت پنج‌ساله امیرالمومنین می‌گذرد.

ادامه در صفحه ۶

پایان هشتمین دور مذاکرات هسته‌ای در «وین»

ظریف: مذاکرات رو به جلوست

صفحه ۳

عکس: مرضیه موسوی، ایرنا

کنسرت «کیتارو» با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد

طنین نوای «جاده ابریشم» در تهران

صفحه ۱۱

یادداشت

درباره لایحه جامع وکالت

بهمن کشاورز
حقوقدان

۱- در خبرها، به نقل از یکی از اعضای محترم کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس‌شورای‌اسلامی، آمده بود: «... با توجه به اینکه متن لایحه جامع وکالت در برخی بخش‌ها مورد تایید قوه‌قضاییه نبود، این قوه خود لایحه‌ای را به‌صورت مجزا تقدیم مجلس کرده و حال علاوه‌بر لایحه دولت، لایحه قوه‌قضاییه نیز درخصوص وکلا به مجلس ارسال شده است... علت ارایه لایحه‌ای مجزا از سوی قوه‌قضاییه گویا تغییراتی است که دولت در لایحه جامع وکالت داده که مورد تایید این قوه نبوده است...».

۲- ما به اینکه محتوای این لایحه چیست و آیا در آن استقلال کانون‌های وکلا و شأن وکلای دادگستری و در تحلیل نهایی «حق دفاع مردم» رعایت شده است یا نه کاری نداریم و حتی می‌توانیم مثلا فرض کنیم قوه محترم قضاییه متنی را که اتحادیه کانون‌های وکلا تدوین و تنظیم کرده بود، بی‌کم‌وکاست تقدیم مجلس کرده و لایحه چنان است که کل نگرانی‌های وکلا و کانون‌هایشان را مرتفع می‌کند! آنچه قابل طرح است این است که آیا اصولا قوه محترم قضاییه حق چنین اقدامی را داشته است و آیا مجلس محترم باید این لایحه را به‌عنوان لایحه‌ای که مراحل صحیح قانونگذاری را- تا زمان رسیدن به مجلس- طی کرده، اعلام وصول کند یا نه؟

۳- قوه‌قضاییه به‌موجب ماده ۲۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه مکلف شده بود لایحه قانون جامع وکالت را در اولین‌سال اجرای این برنامه به مجلس تقدیم کند. این اقدام در مهلت مقرر در برنامه پنجم... انجام نشده و با تاخیر فراوان صورت گرفت. درمورد آنچه بعدا اتفاق افتاد بسیار گفته و نوشته‌ایم و تکرار آن موجب ملال است. خلاصه اینکه این لایحه به دولت آقای احمدی‌نژاد تسلیم و در دولت به‌طور بنیادی اصلاح و آماده تقدیم به مجلس شد. اما تا پایان دوره تصدی دولت قبلی، دولت فعلی لایحه را به قوه‌قضاییه پس فرستاد و در تاریخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۴ متن جدید تنظیمی قوه‌قضاییه را با شماره ۱۱۸/۴۶۳۱ دریافت کرد. این نامه به شماره و تاریخ ۹۰۰۰/۳۴۷۷/۱۰۰- ۹۳/۰۱/۲۳ از قوه‌قضاییه صادر شده بود.

۴- به موجب ماده ۲ قانون وظایف و اختیارات رییس قوه‌قضاییه: «دولت موظف است لوایح قضایی را که توسط رییس قوه‌قضاییه تهیه و تحویل دولت می‌شود، حداکثر ظرف سه‌ماه تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.»

در تبصره الحاقی به این ماده (مصوب ۹۲/۰۷/۳۰) آمده است: «درصورتی که دولت در مدت مذکور نتواند نسبت به تصویب و ارسال لایحه به مجلس اقدام نماید و سه‌ماه دیگر از مهلت قانونی آن بگذرد، رییس قوه‌قضاییه می‌تواند مستقیما لایحه را به مجلس ارسال کند.» لایحه قانون جامع وکالت، همچنان‌که از نامش پیداست، «لایحه قضایی» نیست و این مطلب را از بند یک اظهارنظر شورای نگهبان در نظریه ۷۹/۲۱/۱۰۶۵ مورخ ۱۳۹۳/۷/۳۰، که ضمن آن لایحه قضایی- به نوعی- تعریف شده است می‌توان استنباط کرد و در عین حال باید به خاطر داشته باشیم علت دست‌یازیدن قوه‌قضاییه به تنظیم لایحه‌ای راجع به «وکالت» تکلیفی است که ماده ۲۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه برای این قوه ایجاد کرده نه حکم کلی بند ۲ اصل ۱۵۸ قانون اساسی که «تهیه لوایح قضایی متناسب با جمهوری اسلامی» را داخل در وظایف رییس قوه‌قضاییه اعلام کرده است. اما صرفنظر از این موارد، مسلم این است که اگر لایحه تنظیمی قوه‌قضاییه را «لایحه قضایی» فرض کنیم (که نیست)، دولت برای بررسی و تصویب و تقدیم آن به مجلس شش‌ماه از تاریخ ۹۳/۰۱/۲۴ یعنی تا ۱۳۹۳/۰۷/۲۴ فرصت داشته است.

۵- حسب مسموع، دولت لایحه مورد بحث را در تاریخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۰ به مجلس تقدیم کرده است. یعنی ۲۳روز پیش از انقضای مهلت موضوع تبصره ماده سه قانون وظایف و اختیارات رییس قوه‌قضاییه. با این حال قوه‌قضاییه لایحه دیگری را تقدیم قوه‌مقننه کرده است. طبق معمول، صرفا خبر ارسال این لایحه به مجلس، به نقل‌قول از عضو محترم کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس، منتشر شده اما کسی آن را ندیده است، حتی کانون‌های وکلا که لایحه مربوط به آنهاست. علت این اقدام را نماینده محترم- البته با تردید- چنین عنوان کرده‌اند: «تغییراتی بوده که دولت در لایحه جامع وکالت داده است.» همچنین شنیدم ادعا شده علت این اقدام تاخیر دولت در تقدیم لایحه به مجلس و تحقق تبصره الحاقی به ماده سه قانون وظایف، اختیارات رییس قوه‌قضاییه بوده است.

۶- با توجه به آنچه عرض شد توجیه و تعلیل قابل‌قبولی برای این اقدام قوه محترم قضاییه نمی‌توان یافت. مضافا اینکه با توجه به احتمال «قضایی» تلقی‌نشدن لایحه جامع وکالت- که احتمالی بسیار قوی است- شمول تبصره الحاقی نسبت به مورد، درخور تامل بسیار است. کسانی که دخالت قوه‌قضاییه را در تنظیم ضوابط و قوانین وکالت دادگستری مجاز می‌دانند، به ماده ۲۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه و بند ۱۳ سیاست‌های کلی نظام استناد می‌کنند و بر همین مبنا نیز دولت را به تغییر و اصلاح لایحه محق نمی‌انگارند و- شاید- با اتکا به همین دو ضابطه قوه‌قضاییه را مخیر می‌پندارند که، باوجود تقدیم لایحه به مجلس از طرف دولت، در مهلت قانونی، رأسا لایحه دیگری را به مجلس ارسال کند. درخصوص این موارد گفتنی است:

اولا- ماده ۲۱۲ صرفا ماموریت تدوین لایحه وکالت را به قوه‌قضاییه محول کرده و این موضوع باعث نمی‌شود ماهیت غیرقضایی این لایحه استحاله پیدا کند و به «لایحه قضایی» تبدیل شود.

ثانیا- همچنین بند ۱۳ سیاست‌های کلی قضایی نظام مقوله وکالت را استثنائا و به‌لحاظ ارتباط موضوعی، در زمره امور قضایی قرار داده است. اما این اقدام نیز ماهیت وکالت را به «قضاوت» تبدیل نمی‌کند تا لایحه مربوط به «وکالت»، «قضایی» تلقی شود.

ثالثا- به این ترتیب حکم ماده ۲۱۲ یا بند ۱۳ پیش‌گفته نمی‌تواند بند ۲ اصل ۱۵۸ قانون اساسی را توسعه دهد و امور «وکالتی» را به آن وارد کند.

۷- خلاصه و نتیجه: اولا- دولت لایحه قانون جامع وکالت را در موعد مقرر و پیش از پایان مهلت قانونی به مجلس محترم تقدیم کرده است.

ثانیا- این لایحه «قضایی» نیست و بنابراین دولت حق حک و اصلاح آن را داشته است. هرچند اصلاحاتی که انجام داده کامل و کافی نیست.

ثالثا- اختیار قوه‌قضاییه نسبت به تنظیم لوایح غیرقضایی، که از سیاست‌های کلی نظام و ماده ۲۱۲ قانون برنامه سوم توسعه... ناشی شده، استثنایی است و در آنها به‌قدر متیقن باید بسنده شود. بالمآل دولت حق هرگونه دخل و تصرف در اینگونه لوایح را دارد.

ادامه در صفحه ۲

سرمقاله

توافق یا تمدید؟

حمیدرضا آصفی
سخنگوی پیشین وزارت امورخارجه

پنجشنبه هشتمین دور مذاکرات جمهوری‌اسلامی‌ایران و «۵+۱» در «وین»، پایان پذیرفت و هیات مذاکره‌کننده ایرانی به تهران بازگشت. این دور از مذاکرات به نسبت هفتمین دور مذاکرات جامع هسته‌ای که حدود ۱۰روز به طول انجامید، بسیار کوتاه بود؛ مذاکراتی که عمدتا میان ایران و خانم «اشتون» یا آقایان ظریف، کری و خانم اشتون برگزار شد. مذاکره با سایر کشورها و همچنین گفت‌وگو با مدیران سیاسی «۵+۱» در روز آخر، طولانی نبود. روند مذاکرات کاملا مبین آن است که جمهوری‌اسلامی‌ایران و ایالات‌متحده به طرفین اصلی موضوع بدل شده و سایر کشورها یا مسوولیت‌های خود را به تیم آمریکایی محول کرده‌اند یا این مذاکرات برایشان آنچنان بااهمیت نیست و هر نتیجه‌ای میان ایران و آمریکا را در نهایت خواهند پذیرفت مگر آنکه یکی از کشورها مانند فرانسه که در اجلاس «ژنو»، ساز دیگری کوک کرد، موضع دیگری اتخاذ کند که روند مذاکرات فعلی، بروز دوباره چنین امری را منتفی نشان می‌دهد. گفت‌وگوهای میان ایران، آمریکا و مسوول مذاکرات هسته‌ای «اتحادیه اروپا» با ایران، مبین آن است که هم ایران و هم طرف آمریکایی درصدد یافتن راه‌حلی برای برون‌رفت از این چالش ۱۲ساله هستند. دکتر روحانی، حل‌وفصل موضوع هسته‌ای را از شعارهای انتخاباتی خود قرار داده و روشن است که در این زمینه تمام ظرفیت موجود را به کار می‌گیرد. دولت اوباما نیز که در برخی عرصه‌های بین‌المللی، شکست‌هایی را متحمل شده است درصدد است با استفاده از این مذاکرات و توفیق در آن، نمره قابل‌قبولی در کارنامه رییس‌جمهور ناموفق آمریکا به ثبت برساند. مضافا آنکه در هفته‌های آینده - چهارم نوامبر- انتخابات میان‌دوره‌ای می‌تواند اکثریت حزب «دموکرات» آقای «اوباما» در «سنا» را تهدید کرده و دشواری‌های بیشتری برای مدت باقیمانده از ریاست‌جمهوری وی به وجود آورد. از گفت‌وگوهای انجام‌شده مشخص می‌شود اختلاف دیدگاه‌ها به دودسته عمده و جزیی تقسیم می‌شود. اختلافات عمده و شکاف اصلی موجود در طرفین، پیرامون دامنه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری‌اسلامی‌ایران و تعداد «چرخک»های فعال ایران و نیز موضوع نحوه لغو تحریم‌های ظالمانه‌ای است که طرف مقابل بر ایران اعمال کرده است. موضوع «اراک»، «فردو» و سایر موضوعات، در این دسته‌بندی جا نمی‌گیرند اگرچه ممکن است به هنگام نگارش متن توافق جامع و ورود به جزییات، این مسایل نیز چالش‌برانگیز شود. باید دید پیشنهاد جدید ایالات‌متحده که رسانه‌های غربی پیرامون آن فضاسازی کرده‌اند و برخی مسوولان طرفین صحت آنها را مورد تردید قرار داده‌اند تا چه میزان حقوق هسته‌ای جمهوری‌اسلامی‌ایران را تامین می‌کند و همچنین موضوع تحریم‌ها و فهرستی که آمریکایی‌ها برای لغو این تحریم‌ها پس از حصول توافق آماده کرده‌اند چیست؟ ایران به‌درستی بر لغو همه تحریم‌ها تاکید دارد و لزوم توافقی «دوسرسود» را به طرف مقابل یادآوری می‌کند. نکته قابل‌توجه در این گفت‌وگوها آن است که طرف‌ها از مذاکره ابراز خوشبینی و رضایت کرده‌اند. این امر نشان می‌دهد این مذاکرات به‌طور نسبی قرین توفیق بوده است مگر آنکه طرفین بخواهند بار مسوولیت به‌نتیجه‌نرسیدن این گفت‌وگوها را به گردن دیگری بیندازند. اعلام آمادگی شرکت‌های کانادایی، استرالیایی، نشست فعالان اقتصادی اروپا در لندن و اظهارات مقامات آلمانی همگی حاکی از خوشبینی آنها به مذاکرات است. مجموعه اطلاعات نشان می‌دهد طرفین توانسته‌اند فضای متفاوت‌تری به نسبت گذشته به وجود بیاورند و علایم ارسالی حاکی از آن است که حرکت، در مسیر توافق قرار گرفته است. البته نمی‌توان همچنان بر اساس آنچه در رسانه‌ها آمده قضاوت کرد.

ادامه در صفحه ۲

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸
۸۸۱۹۳۹۷۹

هاکوپیان
HACOUPIAN.NET

روزنامه شرق
از خوانندگان عزیز روزنامه خواهشمندیم پیشنهادهای خود را به منظور بهبود نحوه توزیع از طریق تلفن‌های
۸۸۸۱۴۲۳۰-۳۲
با ما در میان بگذارند